

Jeroen Kester
25 juli 2020

Onderzoek: Toename coronabesmettingen juli

Samenvatting

Meerderheid voor mondkapjesplicht in cafés, in winkels en bij de kapper

Twee op de drie mensen zijn voor de invoering van een mondkapjesplicht in meer openbare binnenruimtes als het aantal coronabesmettingen blijft groeien. Een mondkapjesplicht op alle openbare plekken, dus ook in de buitenlucht, kan op weinig steun rekenen.

Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder ruim 24.000 leden van het Opiniepanel. Het RIVM meldde dinsdag dat het aantal besmettingen de afgelopen week is verdubbeld: van 534 naar 987 gevallen. Door de groei van het aantal coronabesmettingen zwelt de discussie aan: wat nu? Moeten de coronamaatregelen, na periodes van versoepelingen, nieuw leven worden ingeblazen? Of moet het kabinet het over een andere boeg gooien?

Verplichte quarantaine na positieve test en reizigers controleren
Ondanks de groei van coronabesmettingen en oproepen van politici en experts grijpt het kabinet niet direct in, liet minister Grapperhaus vandaag wederom weten. Daar zijn mensen sterk verdeeld over. Ongeveer vier op de tien (37 procent) vinden dit een goede zaak, want "mensen snappen nu weer waarom je afstand moet houden". Een iets grotere groep (46 procent) wil juist wel dat kabinet ingrijpt, want, zeggen zij, "liever te vroeg nieuwe maatregelen die achteraf niet nodig bleken dan een nieuwe lockdown."

Mondkapjes in openbare binnenruimtes

Maar de meeste discussie is er dezer dagen over het verplichten van mondkapjes in openbare ruimtes. Het OMT gaat op verzoek van het kabinet onderzoek doen naar het nut van mondkapjes, maar er komt voorlopig geen verplichting in het openbaar. Een meerderheid (67 procent) is echter wel voorstander van een mondkapjesplicht in binnenruimtes. Veel mensen (60 procent) denken dat het zien van mondkapjes bij mensen het besef vergroot dat het coronavirus er nog steeds is in Nederland.

Daarnaast zou het voor een grote groep (51 procent) een veilig gevoel geven als men op meer openbare plekken mondkapjes zouden dragen. Al zou het voor de meeste mensen (53 procent) geen effect hebben op het afstand houden tot anderen. Drie op de tien zeggen wel eerder geneigd te zijn afstand te houden als iedereen een mondkapje op heeft.

Mondkapjesplicht in buitenruimtes

Voor een mondkapjesplicht op alle openbare plekken, zoals burgemeester Aboutaleb van Rotterdam en Halsema van Amsterdam voorstelde, is een stuk minder steun: 37 procent zou daar voor zijn. Veel mensen denken dat er buiten genoeg ruimte zou moeten zijn om afstand te houden en vrezen voor de inperking van de leefbaarheid van hen en anderen.

Want het dragen van een mondkapje is onprettig, zeggen de meeste mensen die er ervaring mee hebben. 53 procent noemt hun ervaring redelijk onprettig; nog eens een kwart (23 procent) vindt het zelfs zeer onprettig om een mondkapje te dragen. Zij klagen over benauwdheid, weinig frisse lucht, irriterend elastiek achter de oren en een beslagen bril. Maar zeggen veel mensen: "Liever dat, dan aan een beademingsapparaat. Volksgezondheid gaat nu even boven comfort."

Andere maatregelen tegen een tweede golf

Experts en politici opperen naast de mondkapjesplicht ook andere maatregelen die het kabinet volgens hen zou moeten overwegen als het aantal coronabesmettingen blijft groeien. Veel steun is er voor het testen van reizigers die uit risicolanden naar Nederland vliegen, zoals Duitsland recent heeft ingevoerd. 93 procent is voorstander van die maatregel. Ook het verplicht in quarantaine plaatsen van mensen die positief zijn getest op corona kan op veel draagvlak rekenen: 87 procent zou daarachter staan. Op dit moment is binnen blijven na een positieve test een advies. Ook is er steun voor het in ere herstellen van de regelmatige persconferenties van het kabinet, om zo het belang van de coronamaatregelen te blijven benadrukken. 58 procent zou daar voorstander van zijn.

Zorgen en verslappen

Ruim 7 op de 10 maken zich zorgen over het coronavirus in Nederland

In hoeverre maak je je zorgen over de gevolgen van het coronavirus in Nederland?

- Veel zorgen 17%
- Redelijk veel zorgen 55%
- Niet zoveel zorgen 21%
- Helemaal geen zorgen 7%
- Weet niet / geen mening 0%

In hoeverre maak je je zorgen over een nieuwe uitbraak van het coronavirus...

	Veel	Redelijk wat	Niet zoveel	Geen	Weet niet
... op landelijk niveau?	27%	47%	19%	6%	0%
... in jouw provincie?	20%	46%	25%	7%	1%
... in jouw stad of dorp?	15%	37%	37%	10%	2%
... in jouw directe omgeving (familie/vrienden)?	11%	27%	46%	14%	2%

Sinds het begin van deze maand heeft het kabinet maatregelen versoepeld. Wel roept het kabinet op om anderhalve meter afstand te houden tot anderen, handen goed te blijven wassen en thuis te blijven bij klachten.

Zijn de volgende stellingen op jou van toepassing of niet?

	Wel van toepassing	Niet van toepassing	Weet niet / geen mening
Ik merkte dat ik me de afgelopen weken zelf minder aan coronamaatregelen hield dan daarvoor'	35%	60%	5%
Ik merkte dat mensen in mijn directe omgeving de afgelopen weken zich minder goed aan de coronamaatregelen hielden dan daarvoor	79%	17%	4%

Tweede golf

Afgelopen week werd bekend dat het aantal coronabesmettingen in Nederland binnen één week is toegenomen van 534 naar 987. Het RIVM noemt het nog geen tweede golf, maar vindt de snelle stijging alarmerend. Het RIVM spreekt van een tweede golf als het aantal ziekenhuisopnamen flink toeneemt en het contactonderzoek naar besmette mensen niet meer lukt.

Verwacht je wel of niet de komende tijd een landelijke tweede golf van coronabesmettingen in Nederland?

- Ik verwacht geen tweede golf 9%
- Ja, in juli of augustus 26%
- Ja, in september of oktober 48%
- Ja, in november of december 8%
- Ja, in 2021 1%
- Weet niet / geen mening 8%

Ingrijpen kabinet

Verdeeldheid over ingrijpen kabinet na stijging coronabesmettingen

Hoeveel vertrouwen heb je in de manier waarop de overheid omgaat met de uitbraak van het coronavirus?

Met 'overheid' bedoelen wij de betrokken organisaties. Denk aan het RIVM, de GGD of het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Veel vertrouwen 10%

Redelijk wat vertrouwen 49%

Niet zo veel vertrouwen 25%

Geen vertrouwen 14%

Weet niet / geen mening 2%

Toename coronabesmettingen

Ondanks de stijging van coronabesmettingen de afgelopen week worden de coronamaatregelen niet landelijk aangescherpt door het kabinet. De huidige maatregelen, zoals het houden aan anderhalve meter afstand in combinatie met bron- en contactonderzoek, zijn volgens het kabinet voldoende.

Vind je het een goede of slechte zaak dat het kabinet (voorlopig) geen nieuwe landelijke coronamaatregelen instelt?

Goede zaak 37%

Slechte zaak 46%

Weet niet / geen mening 18%

Verwacht je de komende tijd wel of geen herinvoering van landelijke coronamaatregelen van het kabinet?

Nee, ik verwacht geen landelijke nieuwe coronamaatregelen 17%

Ja, binnen twee weken 23%

Ja, tussen twee weken en een maand 30%

Ja, tussen een maand en twee maanden 18%

Ja, na twee maanden 4%

Weet niet / geen mening 9%

Mondkapjes verplichten?

Sinds de groei van het aantal coronabesmettingen in Nederland pleiten sommigen voor het verplichten van mondkapjes op meer openbare plekken. Zij ervaren dat steeds minder mensen anderhalve meter afstand houden en er een andere manier moet komen om besmettingen te voorkomen.

Anderen zijn tegen het verplicht stellen van mondkapjes, omdat er volgens hen onvoldoende wetenschappelijk bewijs is dat het werkt. Ook denken ze dat mensen minder geneigd zijn anderhalve meter afstand te houden als ze een mondkapje op hebben. Daarnaast vrezen zij dat de verplichting niet te handhaven is.

Op dit moment zijn mondkapjes alleen verplicht in het openbaar vervoer en in het vliegtuig.

Ben jij voor of tegen het verplicht stellen van mondkapjes op meer openbare plekken in Nederland?

Voor 55%

Tegen 34%

Weet niet / geen mening 11%

Maatregelen bij verdere groei besmettingen

Steun voor mondkapjesplicht binnenruimtes bij groei besmettingen

Sinds de groei van het aantal coronabesmettingen in Nederland opperen sommigen de volgende maatregelen om dit tegen te gaan.

Stel dat het aantal besmettingen de komende weken blijft groeien: ben je voor of tegen onderstaande maatregelen om het aantal besmettingen in te perken?

	Voor	Tegen	Weet niet / geen mening
Mondkapjes verplichten in alle openbare binnenruimtes (zoals in winkels, musea en cafés)	67%	27%	6%
Mondkapjes verplichten op alle openbare plekken (zowel binnen als buiten)	37%	52%	11%
Eerder genomen coronamaatregelen opnieuw invoeren	46%	37%	17%
Mensen die positief getest zijn op corona verplicht in quarantaine stellen (i.p.v. een advies om thuis te blijven)	87%	10%	3%
Mensen die uit risicolanden komen verplicht laten testen op het coronavirus	93%	5%	2%
Vaker persconferenties van premier Rutte waarin het belang van de huidige coronamaatregelen wordt uitgelegd	59%	21%	20%

Ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Eens	Oneens	Weet niet / geen mening
Als het dragen van een mondkapje in het openbaar verplicht wordt, heb ik meer het besef dat het virus leeft in Nederland.'	60%	33%	7%
Ik zou me veiliger voelen op openbare plekken als iedereen een mondkapje zou dragen.'	51%	40%	9%
Alleen als het RIVM het verplicht stellen van mondkapjes in het openbaar adviseert, moet het kabinet dat invoeren en anders niet.'	41%	44%	15%

Maak de volgende zin af met de uitspraak die het beste past bij jouw verwachting:

- Als iedereen een mondkapje op zou hebben, ben ik...**
- ... eerder geneigd afstand te houden tot anderen 30%
 - ... minder geneigd afstand te houden tot anderen 11%
 - ... niet meer of minder geneigd om afstand te nemen tot anderen 53%
 - Weet niet / geen mening 6%

Ervaringen mondkapjes

Mondkapjes als onprettig ervaren

Heb je sinds de coronacrisis zelf (regelmatig) een mondkapje gebruikt? Zo ja, waar?
Selecteer alles wat van toepassing is.

Ja, in het openbaar vervoer waar het verplicht is 28%

Ja, in een vliegtuig waar het verplicht is 2%

Ja, op openbare plekken waar het niet verplicht 17%

Nee, ik heb sinds de coronacrisis (nog) geen mondkapje gebruikt 56%

Weet niet / geen mening 2%

De volgende vraag is alleen gesteld aan mensen die sinds de coronacrisis wel eens een mondkapje hebben op gehad.

Je hebt aangegeven sinds de coronacrisis wel eens een mondkapje te hebben gebruikt.

Hoe ervaar je het dragen van een mondkapje over het algemeen?

Zeer prettig 2%

Redelijk prettig 19%

Redelijk onprettig 54%

Zeer onprettig 23%

Weet niet / geen mening 2%

De volgende vraag is alleen gesteld aan mensen die eerder aangegeven hebben zich de afgelopen tijd zelf minder aan de coronamaatregelen van het kabinet hebben gehouden.

Je gaf eerder aan je de laatste minder goed te houden aan de huidige coronamaatregelen dan voorheen.

Ben je, nu er meer besmettingen zijn in Nederland, wel of niet van plan om je vanaf nu beter te houden aan de coronamaatregelen?

Zeker wel 32%

Waarschijnlijk wel 43%

Waarschijnlijk niet 13%

Zeker niet 9%

Weet niet / geen mening 3%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden op 23 en 24 juli 2020. Aan het onderzoek deden 24.347 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Het Opiniepanel bestaat uit 70.000 leden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester:
jeroen.kester@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

